

Thema 1

Hanteren

Les 4 : Stalondeugden

Doelen

Aan het einde van de les kun je:

- Diverse soorten natuurlijk gedrag van paarden benoemen
- Diverse stalondeugden herkennen
- Een relatie leggen tussen stalondeugden en de oorzaak
- Aangeven welke aanpassingen gedaan kunnen worden om stereotype gedrag te voorkomen.

Oriëntatie

Komt je dit bekend voor?

Afwijkend gedrag

Soorten gedrag

- Natuurlijk gedrag
- Afwijkend gedrag

Wat beïnvloedt gedrag?

Omgeving:

- Ervaringen
- Dieet
- Beweging
- Stress

Genen:

- Geslacht
- Type
- Ras
- Familie groep

Basisbehoeften

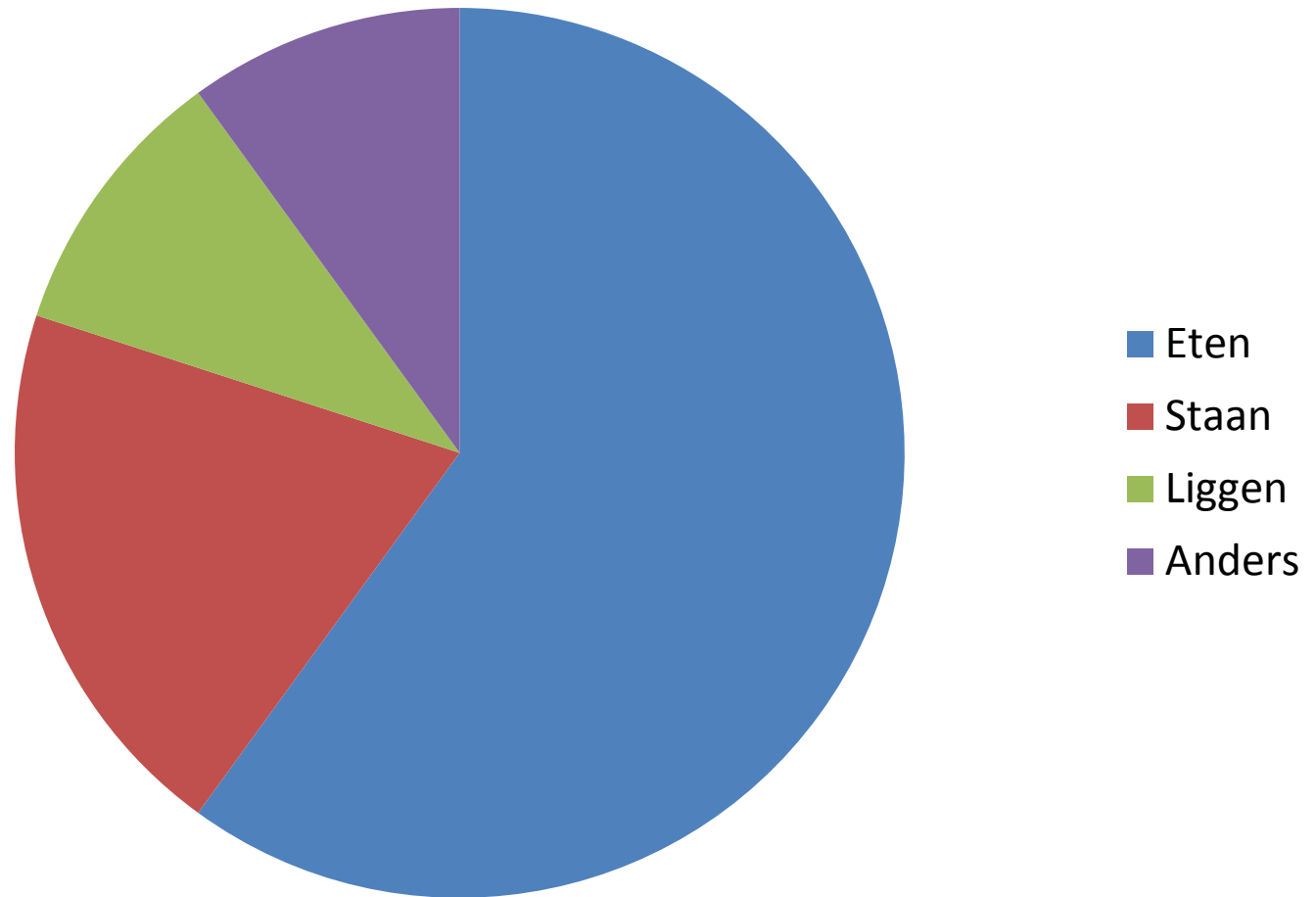
Vanuit het natuurlijk gedrag gezien heeft het paard een aantal basisbehoeften:

- Sociaal contact met andere paarden
- Voldoende ruimte om te bewegen
- Vaak kleine hoeveelheden voer en onbeperkt vers water
- Veel frisse lucht

Tijdsbesteding in de natuur

Gemiddelde tijdsbesteding

Hoe besteed jouw paard zijn tijd?

Vul de cirkel in voor jouw paard:

Gemiddelde tijdsbesteding

- Eten
- Staan
- Liggen
- Anders

Natuurlijk gedrag:

Eten 60% Staan 20% Liggen 10% Anders 10%

Stress

Er zijn twee soorten stress:

- Stress waar een paard een oplossing voor kan vinden om de stress weg te nemen
 - beginsel voor afwijkend gedrag of stalondeugd.
- Stress waarbij geen ontsnappen mogelijk is voor het paard
 - schadelijk!

Reactie op schadelijke stress

- Gewenning
- Ontwikkeling van abnormaal gedrag
- Permanente angst (geheugen)

Stalondeugden & stereotype gedrag

Welk soorten stalondeugden ken je?

Stalondeugden & stereotype gedrag

Soorten stalondeugden

- Oraal
- Bewegen
- Zelfverminking

Soorten ongewenst gedrag

- Agressief gedrag
- Metabolisch gedrag

Stalondeugden & stereotype gedrag

Oraal:

- Kribbebijten en luchtzuigen
- Tong bewegingen
- Lip bewegingen

Stalondeugden & stereotype gedrag

Bewegen:

- Hoofd bewegingen (schudden, zwaaien, knikken)
- Keel schuren
- Ijsberen
- Weven
- Boxlopen (heklopen)

Stalondeugden & stereotype gedrag

Beweging:

- Stampen
- Trappen
- Schrapen
- Graven
- Staart schuren

Stalondeugden & stereotype gedrag

Zelfverminking:

- Zichzelf bijten (flank, borst, schouder)
- Schoppen tegen een muur
- Deken kapotmaken

Ongewenst gedrag

AGGRESSIEF GEDRAG

- Bijten
- Dringen
- Steigeren
- Schoppen
- Strijken
- Vechten

METABOLISCH GEDRAG

- Mest eten
- Kribbijten
- Luchtzuigen
- Manen- en staartbijten
- Hout eten
- Mest eten

Bestrijding en oplossingen

Vanuit het natuurlijk gedrag gezien heeft het paard een aantal basisbehoeften:

- Sociaal contact met andere paarden
- Voldoende ruimte om te bewegen
- Vaak kleine hoeveelheden voer en onbeperkt vers water
- Veel frisse lucht

Probeer na te gaan aan welke behoefte het paard niet goed kan voldoen en probeer dit te veranderen voor het paard.

Terugblik op doelen / Evaluatie les

Zijn de doelen behaald?

Aan het eind van de les kun je:

- Diverse soorten natuurlijk gedrag van paarden benoemen
- Diverse stalondeugden herkennen
- Een relatie leggen tussen stalondeugden en de oorzaak
- Aangeven welke aanpassingen gedaan kunnen worden om stereotype gedrag te voorkomen.

Bronnenlijst

- KNHS. (2009). *Paard en welzijn*. Ermelo.